1862. N°. 130.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

WOENSDAG 29 OCTOBER.

De prijs der Courant is f 3.— per vierendeel jaars. Afzonderlijke nommers zijn tegen 10 *Cents verkrijgbaar.*

Bij deze Courant wordt verzonden N°. 17 (blad 19) der Handelingen van den Gemeenteraad.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 28 October.

Bij kon. besluit van 22 *dezer* is aan den heer C. Pruys van der Hoeven, emeritus hoogleeraar in de geneeskundige faculteit aan de hoogeschool alhier, verleend een pensioen ten laste van den staat, ten bedrage van *f* 3500 's jaars.

— Zondag avond werd in de Pieterskerk het verslag der Leydsche afdeeling des Nederl. bijbelgenootschaps uitgebragt door dr. F. C. J. van Goens, die bij die gelegenheid eene rede hield over *de bestemming des Christendoms voor de geheele menschheid, als aanschouwelijk in de hedendaagsche bijbelverspreiding.* De afdeeling mag zich in een bij toeneming bloeijenden toestand verheugen. Het getal leden bedraagt thans 116, dat der begunstigers 42. Er werden uitgereikt 205 bijbels, waarvan 95 gratis, 28 O. T., waarvan 11 gratis, en 573 N. T., waarvan 158 gratis. Bij gelegenheid van de huwelijks-inzegeningen werden er 137 bijbels uitgereikt. Door de afdeeling werden twee Zondagscholen ondersteund, waarvan de eene door 107 volwassenen, de andere door 600 kinderen wordt bezocht. De bijbellezingen, van wege de afdeeling gedurende den vorigen winter gehouden, werden gemiddeld door 160 à 170 toehoorders bijgewoond. Het bestuur is in den loop des jaars ook begonnen met de verspreiding der evang. gezangboeken voor de geringe bijdrage van 25 cents voor een groot en van 10 cents voor een klein formaat.

— Voor geruimen tijd is reeds het plan opgevat om de spoorwegbrug over den Rijn nabij de Vink door eene nieuwe te doen vervangen. Dientengevolge hebben in de afgeloopen week drie dagen achtereen een hoofdingenieur en andere ambtenaren zich onledig gehouden met in alle bijzonderheden de brug op te nemen en afteekeningen te maken. Tot het leggen der nieuwe brug, die, naar men meent, eene ijzeren zal zijn, zal waarschijnlijk in het aanstaande voorjaar worden overgegaan.

— Door Z. M. den koning is herbenoemd tot burgemeester der gemeente Noordwijk jhr. mr. H. A. C. de la Bassecour Caan, en tot griffier bij het kantongeregt aldaar benoemd jhr. mr. S. M. S. de Savornin Lohman, thans adjunct-commies bij de algemeene rekenkamer en cand.-notaris te 's Gravenhage.

— Naar wij vernemen, zouden, volgens het ontwerp eener nieuwe zegelwet, dezer dagen door de regering aan enkele deskundigen om hun advies toegezonden, in het bestaande stelsel der zegelbelasting de volgende veranderingen gebragt worden: De onderhandsche acten van verhuring en die van beleening op effecten, enz., zullen niet meer aan het zegelregt, geëvenredigd aan de sommen of geldswaarden, onderworpen zijn. Het zegelregt op wisselbrieven en ander handelspapier wordt aanmerkelijk verlaagd en de betaling daarvan, aan de eene zijde, door invoering van een plakzegel, zeer vergemakkelijkt, maar ook aan den anderen kant door strengere strafbepalingen beter verzekerd. Onderhandsche quitantiën worden aan hetzelfde zegelregt als wisselbrieven en ander handelspapier onderworpen en evenzoo polissen van verzekering en bewijzen van verwaarborging, maar deze laatste aan een zeer gering regt en beide evenzeer onder strenge strafbepalingen tegen ontduiking. Van het zegelregt worden ontheven de registers van den burgerlijken stand en de registers van ontvang van gemeenten en openbare instellingen. Voorts is het zegelregt op dagbladen (ook de buitenlandsche), couranten, nieuwspapieren, tijdschriften, catalogussen, prospectussen, aankondigingen, berigten en andere drukwerken, zoomede dat op de advertentiën, afgeschaft. Opcenten zullen, volgens dat ontwerp, niet meer van de zegelregten worden geheven. Het regt op wissels en ander handelspapier wordt voorgesteld op stukken, binnen het rijk betaalbaar, $2\frac{1}{2}$ cts van iedere *f* 100 (zoodat men wisselzegels zal kunnen bekomen van $2\frac{1}{2}$ cts) en, buiten het rijk, 1 cts van iedere *f* 100. (*N. D.*)

— Naar men verneemt is door den minister van binnenl. zaken dezer dagen namens den koning eene beslissing genomen op het adres van den kerkeraad eener afgescheiden gemeente, houdende bezwaren tegen eene gemeentelijke verordening, waarbij verpligting tot vaccine der kinderen, die op de scholen worden toegelaten, was voorgeschreven en heeft de minister daarbij te kennen gegeven dat, dewijl aan den gemeenteraad, bij art. 135 der gemeentewet, het maken van verordeningen in het belang der openbare gezondheid was opgedragen, het vaststellen der bedoelde verordening binnen den kring der bevoegdheid van den raad gelegen was, en er dus geen grond bestond voor de tusschenkomst der regering. (*Gemeentestem.*)

— Het berigt »dat een zeer groot gedeelte der door de Societé-Hoerde geleverde stalen spoorstaven zou zijn afgekeurd, en alleen dientengevolge in den voortgang van de staatsspoorwegen op eene vertraging van twee maanden moet gerekend worden," kunnen wij zoo als het daar staat op goede gronden voor onjuist verklaren, daar de moeijelijkheden voor de levering der spoorstaven geene de minste vertraging heeft te weeg gebragt. (*Stoomp.*)

— Zondag ll. heeft dr. J. J. van Oosterzee, bij zijn optreden in de Zuiderkerk te Rotterdam, na het uitspreken eener leerrede over Jes. XLVI: 10b nog eenige oogenblikken gehoor van zijne gemeente verzocht. Het was onnoodig, zeide hij, het doel van dit verzoek mede te deelen. Bij ieder toch was het bekend, door welke belangrijke omstandigheden zich de afgeloopen week voor hem had gekenmerkt, eene omstandigheid, waarop hij voor acht dagen, toen hij in hetzelfde kerkgebouw de godsdienstoefening leidde, weinig voorbereid was. Het gewigtige, dat daarin gelegen was, zou gereedelijk ieder beseffen, die slechts eenigzins kon nagaan van welken aard en omvang de taak was, die hem met deze benoeming werd opgedragen. Het hoog belang van die taak noopte hem te meer tot eene rijpe overweging, waarbij zich reeds terstond eene voorname bedenking opdeed. Immers het was hier geene gewone beroeping; het gold hier dus niet het belang van slechts ééne gemeente tegenover dat eener andere, want in dit geval zou hem de keus gemakkelijk zijn gevallen; neen, het gold hier het belang eener gemeente tegenover dat der geheele Nederl. herv. kerk, en dit bragt hem in een zooveel te moeijelijker tweestrijd. Het was hem, zoo vervolgde hij, op het oogenblik niet doenlijk alle bezwaren en gedachten, die in hem waren opgekomen, nader uiteen te zetten; zij waren verloren gegaan in de vele beslommeringen, die deze gebeurtenis sints eenige dagen voor hem ten gevolge had; »maar" — voegde hij er bij — »ik zie wel vooruit wat het besluit zal zijn: ik zal verpligt zijn deze roeping te volgen en wij zullen moeten scheiden." Blijkbaar aangedaan, verklaarde hij [illegible] wat dit in zich had, maar wenschte zooveel mogelijk [illegible] te vermijden en verzocht dan ook de gemeente deze mededeeling slechts aan te nemen als eene voorbereiding op datgene, wat zij in den loop dezer week vermoedelijk wel zou vernemen.

— Naar men verneemt heeft de heer mr. C. W. J. baron van Boetselaer van Dubbeldam de betrekking van lid van de tweede kamer, waartoe hij in het kiesdistrict Gorinchem is gekozen, niet aangenomen.

— In het *Weekblad van Haarlemmermeer* komt een brief voor van den heer Amersfoordt te Haarlemmermeer van 21 Oct. jl., waarin hij aan de vele belangstellenden, die verlangd hebben den dag te weten, waarop de stoomploeg werken zal, berigt, dat het werktuig zal werken op elken dag, dat wind en weder het in de volgende vier weken zullen veroorloven.

— De zaak van het vinden van een zakje met rattenkruid in de brouwerij *de Kroon* te Weesp heeft zich volgenderwijs opgehelderd: Uit een ingesteld onderzoek is gebleken, dat reeds in de maand Mei jl. door den vorigen eigenaar der fabriek last was gegeven tot het aankoopen van rattekruid ter verdrijving van ratten. Deze last was door een der knechts volvoerd, die een gedeelte van het vergif met reuzel vermengde en dit mengsel tusschen de zoldering en het plafond van het kantoor plaatste. Het overige gedeelte had hij geborgen op den voorzolder en daar tusschen het riet gestoken. Na dien tijd is de brouwerij in andere handen overgegaan en een andere meesterknecht aangesteld. De hand-moutmolen, die beneden stond, is naar boven gebragt en toevallig gesteld met den bak onder de plaats, waar het zakje verborgen was, waaraan niemand meer heeft gedacht en hetgeen den meesterknecht geheel onbekend was, en nu is niets natuurlijker dan dat het zakje, welligt door het ragen en schoonmaken van den zolder reeds losgeraakt, in den bak van den molen gevallen is, waar men het dan ook gevonden heeft.

— Te Deventer is in den nacht van Vrijdag op Zaturdag ll. brand ontstaan in de ijzerfabriek der heeren Nering Bögel. De gebouwen van de hoog- en koepel-ovens, de stoom-blaasmachine en de gieterij zijn geheel uitgebrand. De eenigzins verwijderde smederij en werkplaatsen leden geen schade.

— Te St. Jacobi-Parochie (Friesland) zijn onderscheidene lijken, naar men zegt 7, aangespoeld.

— Men verneemt dat op Zaturdag 1 Nov. aanst. te Wolfaarsdijk de plegtige onthulling zal plaats hebben van het voor den Zeeuwschen geleerde, ab Utrecht Dresselhuis, opgerigt gedenkteeken.

— Omtrent de examens, volgens de wet op het lager onderwijs, onlangs door de commissie in Zuidholland afgenomen, nemen wij uit het verslag van den schoolopziener in het 1ste district nog het volgende over:

Tot eene vergelijking van de verhouding tusschen het getal der candidaten en dat der toegelatenen bij het laatste examen met de uitkomsten van de

vorige, kunnen ook nu alleen de opgaven omtrent de hoofd- en hulponderwijzers dienen. Voor de hoofdonderwijzers zijn dit de gegevens:

		Candidaten.	Toegelaten.
1860	April	20	12
	October	27	16
1861	April	34	14
	October	29	11
1862	April	50	22
	October	42	16

Het is de tweede maal, dat zich een groot getal candidaten aanmeldt, zoodat slechts tusschen de uitkomsten van dit en het onmiddellijk voorafgaand examen eenige vergelijking mogelijk is. Veel ontloopen zij elkander niet, hoewel toch ditmaal het getal afgewezenen betrekkelijk grooter wezen moest.

Het examen voor de acte van hulponderwijzer leverde even als de vorige maal eene zeer gunstige uitkomst op; de meest gunstige als men de verhouding tusschen toegelatenen en afgewezenen in cijfers uitdrukt; juist zoo gunstig als het laatste examen, als er op gelet wordt, dat het verschil in verhouding slechts ontstaan is, door dat nu twee candidaten meer onder de gelukkigen zijn mogen geteld worden. Dit blijkt uit de volgende opgaaf:

		Candidaten	Toegelaten.		
1858	Junij	75	40	dus 53.4	ten honderd.
	October	50	28	» 56.0	» »
1859	Mei	61	35	» 57.4	» »
	October	43	27	» 62.8	» »
1860	April	40	17	» 42.5	» »
	October	53	30	» 56.6	» »
1861	April	48	31	» 64.6	» »
	October	49	24	» 48.7	» »
1862	April	48	32	» 66.6	» »
	October	50	34	» 68,0	» »

Het is ook nu weder gebleken, dat de meerdere zorg, zoo van rijkswege als door bijzondere onderwijzers, aan de opleiding van de kweekelingen besteed, goede vruchten draagt. Zij, die de normaallessen te 's Gravenhage, Rotterdam en Gouda hadden kunnen bijwonen, legden bijna allen een goed examen als hulponderwijzer af.

Hoewel het aantal toegelatenen als hulponderwijzer betrekkelijk groot zijn kon, en dat der hoofdonderwijzers niet veel minder was dan den vorigen keer, zoo is het nu wederom niet te ontveinzen, dat nog veel te verbeteren valt. Weder is het gebleken, dat de reeds meermalen aan hen, die zich met de opleiding van onderwijzer belasten, gegeven raad niet overtollig is, om toch te zorgen, dat hunne kweekelingen zich goed schriftelijk kunnen uitdrukken en de gronden hunner moedertaal leeren. Op beide examens zijn weder te vele opstellen geleverd, waaruit bleek, dat de stellers niet vast waren op het gebruik der naamvallen in de gewoonlijk voorkomende gevallen, en dat zij de kracht van dagelijks te pas komende uitdrukkingen niet goed kenden. Ook de woordontleding blijft nog een groot struikelblok.

In het algemeen gesproken was de indruk, dien het examen voor de acte van hulponderwijzer maakte, niet ongunstig en vele der toegelatenen gaven blijken, dat zij niet slechts met ijver, maar ook met oordeel gewerkt hadden. Het examen voor de acte van hoofdonderwijzer gaf bij enkelen reden tot tevredenheid; ten opzigte van anderen der toegelatenen moet de wensch geuit worden, dat zij zullen inzien, dat hun nog veel te leeren overblijft.

Het examen voor de acte van hulponderwijzeres was, in het algemeen gesproken en niettegenstaande het betrekkelijk groot aantal der afgewezenen, niet onbevredigend; onder de toegelatenen waren er, die zeer verdienstelijk waren.

Het examen in de vreemde talen behoorde, zoo als gewoonlijk, niet onder de lichtpunten van het examen, zelfs was dat in het Engelsch minder dan vroeger. Toch was er weder vooruitgang in de kennis van de Fransche taal te bespeuren; de spraakkunst bleek met ijver, zoo al niet altijd met goed gevolg, te zijn bestudeerd; sommigen gaven zelfs voldoende blijken, dat zij zich behoorlijk konden uitdrukken. Het zal echter nog lang duren voor dat zelfs aan zeer matig gestelde eischen door de candidaten zal voldaan worden.

— In de memorie van beantwoording op het voorloopig verslag der tweede kamer betreffende hoofdstuk V (*binnenl. zaken*) der staatsbegrooting voor 1863, roept de minister, op de aanmerkingen omtrent het voorgedragen cijfer van dit hoofdstuk, alleen het antwoord in, dat daarop door andere leden is gegeven. Voorts zegt de minister, dat hij niet had durven verwachten, dat naar meer ontwerpen van wet dan reeds aan de kamer zijn voorgelegd, op dit oogenblik zou zijn gevraagd. De leden, zegt hij, die er meer verwacht hadden of nog verlangden, gelieven den tijd, dien de overweging van gewigtige voorstellen bij de kamer kost, in aanmerking te nemen, en zich den stand van behandeling der ingediende ontwerpen te herinneren. Zij zullen dan welligt mede van oordeel zijn, dat het geenszins doeltreffend is, al ware het mogelijk, gedurig nieuwe ontwerpen in te zenden, die, van de eene zitting in de andere gesleept, eindelijk het aanzien van lastposten verkrijgen. Beter schijnt het voor gouvernement en vertegenwoordiging, met de eerste volle belangstelling en inspanning wat men begint ook af te doen. De indiening van een ontwerp van wettelijke regeling van de exploitatie der spoorwegen, eene schuld nog van dit jaar, was afhankelijk van te voeren onderhandelingen. De afloop daarvan is nabij, zoodat ook de indiening niet lang meer op zich zal laten wachten. Mededeeling eindelijk van de inzigten des gouvernements over de regeling van het hooger onderwijs en van de schutterijen zal bij indiening van de daartoe betrekkelijke ontwerpen aan de orde zijn.

Bij afd. VI (waterstaat en publieke werken) zegt de minister, omtrent de bestemming aan de groote zaal van het Binnenhof te 's Hage te geven, dat hij had gedacht daarin onze ethnographische verzamelingen tot een geheel te brengen. Bij nader onderzoek heeft hij echter van dit denkbeeld, waaraan hij zeer hechtte, moeten afzien. Van de bij dat onderzoek voorgekomen bezwaren was er vooral een beslissend: de zaal heeft geen voldoende ruimte om alles te bevatten wat, op dit gebied, reeds voorhanden is. De minister overweegt thans, of de zaal voor een vaderlandsch oudheidkundig museum zal zijn in te rigten.

Bij afd. VII (onderwijs) wordt gezegd, dat partiële maatregelen tot hervorming van ons hooger onderwijs ook aan het gouvernement ongeraden voorkomen. Het is ook des ministers gevoelen, dat daardoor de zaak slechts uit haar verband gerukt en bedorven zou worden. Opheffing der theologische faculteiten kan alleen bij de wettelijke regeling in overweging worden genomen. Maar het is de overtuiging van den minister, even als van de leden wier antwoord op de vraag in het verslag wordt medegedeeld, dat de zoogenaamde scheiding van kerk en staat geenszins opheffing van theologische faculteiten of leerstoelen vordert. Voorts wordt bij die afd. nog verklaard, dat het onderwijs van den hoogleeraar in de kruidkunde te Utrecht niet zal lijden door de waarneming van het beheer over het herbarium te Leyden. Alvorens de vereeniging tot stand kwam, was dit punt behoorlijk onderzocht en geregeld. Voor de bewaring van het herbarium was het behoud van den conservator niet noodig; het overige personeel kon daarin behoorlijk voorzien. De meest dringende behoefte, wat het herbarium betreft, was bewerking en bekendmaking van het hoogst belangrijk daarin opgestapeld en voor een groot deel ongebruikt, zelfs onbekend, materiëel. Voor die taak scheen de Utrechtsche hoogleeraar de man bij uitnemendheid.

's GRAVENHAGE, 28 October.

Door Z. M. zijn benoemd tot ridder der orde van den Nederl. Leeuw: de heer J. A. Bakkers, adsistent-resident ter beschikking van den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden, ter zake van de door hem in 1861 en 1862 bewezen uitstekende diensten bij gelegenheid van de onderwerping der wederspannige hoofden van Manipi en Toeroengan op Celebes; en de heer John London, thans te 's Gravenhage, ter zake der door hem met gunstig gevolg aangewende pogingen, zoowel om de Orang-Sekà's van Billiton het zeeroovers-bedrijf te doen verwisselen met een gevestigd verblijf en het uitoefenen van handenarbeid, als om in het algemeen aan den mineralen rijkdom van Ned. Indië meerdere bekendheid te geven en dien te doen ontginnen.

— Z. M. heeft benoemd tot ridder der orde van de Eikenkroon den heer G. F. Callenfels te Goes, kommandant der eerewacht tijdens het verblijf van Z. M. aldaar.

— Tot burgemeester der gemeente Koog aan de Zaan is benoemd de heer J. Duyvis.

— Tot regter in de arrond.-regtbank te Zwolle is benoemd de heer mr. J. W. J. baron de Vos van Steenwijk, thans substituut-officier van justitie bij die regtbank.

— Z. M. heeft benoemd tot kapitein 3de kl. bij het 4de reg. infanterie den 1sten luit.-adjudant D. F. K. Hardenberg, van het reg. grenadiers en jagers.

— HH. KK. HH. prins en prinses Frederik en prinses Maria zullen aanstaanden Vrijdag van Berlijn op het huis de Paauw terugkeeren.

— Naar men verneemt wordt de nieuw benoemde Fransche gezant bij het Nederl. hof, de heer Baudin, ter vervanging van graaf de Sartiges, in het begin der volgende maand alhier verwacht.

— Bij den minister van binnenl. zaken is ten behoeve der slagtoffers door den brand te Enschedé ontvangen *f* 154.29, opbrengst van een door den heer D. Bodde, notaris te Batavia, uitgegeven werkje.

— De herfstvergadering der prov. staten van Zuidholland zal Dingsdag 4 November aanst. worden geopend.

— De tweede kamer heeft heden middag ten twee ure eene bijeenkomst gehouden. Het vereischte aantal leden om eene zitting te houden was niet tegenwoordig. Nadat de voorzitter mededeeling had gedaan van de ingekomen stukken werd de bijeenkomst tot eene nadere oproeping gesloten.

AMSTERDAM, 27 October.

Zaturdag ll. hield de wis- en natuurkundige afdeeling der kon. akademie van wetenschappen eene gewone vergadering. Tegenwoordig waren de hh. Vrolik, van Hasselt, van Breda', Bleeker, van der Boon Mesch, Stamkart, Oudemans, Staring, Harting, von Baumhauer, Delprat, van der Hoeven, Bierens de Haan en van Rees.

Een vervolg op eene verhandeling van den heer Snellen van Vollenhoven, over eene nieuwe soort van *Diptera*, en eene bijdrage van den heer Bleeker, worden voor de verslagen en mededeelingen aangenomen.

Ingekomen een brief van den heer Conrad met verslag over hout door creosotering tegen den paalworm beschermd; hierbij waren drie stukken plank gevoegd, waarvan twee stukken waren gecreosoteerd en een stuk niet. De twee stukken gecreosoteerd hout waren gaaf gebleven, terwijl het ongecreosoteerde geheel door den paalworm was doorvreten; een en ander wordt in handen gesteld der commissie voor den paalworm.

De heer Delprat deed eene bijdrage over het berekenen van den wederstand der deelen van de ijzeren traliebruggen; na eenige voorbeelden door teekeningen te hebben opgehelderd, noodigde hij ten slotte die zijner medeleden, welke van dit punt meermalen een onderwerp van beschouwing maakten, uit om de quaestie nog eens gezet te onderzoeken.

De heer van der Hoeven leverde eene bijdrage over gelede dieren met gelede pooten. De bijdrage strekte ter bestrijding van de benamingen door prof. Zundervall aan de pooten dier dieren gegeven; spreker noemde die zeer ongelukkig gekozen en op eene valsche veronderstelling berustende.

De heer Staring vestigde de aandacht op een door den heer dr. Piaget verrigt belangrijk werk, namelijk het microskopisch onderzoek van meer dan 200 soorten kleijen en aardgronden, uit onzen vaderlandschen bodem. Spreker stelde zich voor den uitslag van dien arbeid openbaar te maken in den catalogus der geologische verzameling op het pavilloen te Haarlem.

De heer Oudemans deed nog eene mededeeling van het te gelijker tijd bloeijen van een mannelijk en vrouwelijk exemplaar eener *Encephalactus Ottensteinii*, behoorende tot de Cycadeën.

Hierna werd de vergadering gesloten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 26 October.

Prins Napoleon en zijne gemalin zijn alhier aangekomen.

— Gisteren is alhier de groote gutta-percha fabriek in Westham afgebrand. Het oostelijke deel der stad was doordoor als bij dag verlicht.

— Het schip *Hindoo*, met eene lading van 3000 vaten steen-olie, van Montreal naar Liverpool bestemd, is aan den ingang der Mersey, te midden van een vliegenden storm, op strand en kort daarna in brand geraakt. Van de equipage, die zwemmende door het wrakhout en de olie den wal poogde te bereiken, verloor 5 man het leven. Te Harwich hebben bij het sloopen van een vaartuig, dat door den storm eensklaps omsloeg, 10 visschers het leven verloren.

— Te Liverpool is het berigt ontvangen, dat het van Bahia komende schip *Campbell* op 1 dezer is gezonken, en van de 14 schepelingen, die hun heil in twee booten hadden gezocht, slechts 1 man is gered. Al de overige vonden hun graf in de golven.

— Berigten uit New-York bevatten het volgende: De zuidelijken zijn over den Potomac getrokken. Zij hebben daarbij een 1000-tal paarden medegenomen, benevens eene aanmerkelijke hoeveelheid kleedingstukken, waarvan zij zich in Pennsylvanië hadden meester gemaakt. Bij een veldslag in Kentucky hebben de bondstroepen 1000 man der zuidelijken gevangen genomen en zijn de corpsen dezer laatsten teruggetrokken. Volgens de zuidelijke bladen hebben de zuidelijken bij Corinthe de nederlaag geleden en daarbij 5000 man verloren.

Generaal Mac Clellan is van Harpers Ferry opgerukt en heeft Charleston in Virginie bezet. De zuidelijken trekken terug, hadat er eenige weinig beteekenende gevechten hebben plaats gehad. Er heeft ook een gevecht plaats gehad tusschen generaal Buell, die naar Kentucky oprukt, en de zuidelijken. De laatsten zijn met eene sterke krijgsmagt voor Nashville en eischen de overgave dier stad. Doch dit is geweigerd. Men gelooft dat de noordelijken de stad zullen kunnen verdedigen.

In eene democratische vergadering te New-York is de proclamatie omtrent de vrijverklaring der slaven van Lincoln afgekeurd. De invoering der conscriptie is in New-York uitgesteld tot na de verkiezingen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 26 October.

De generaal Forey, de nieuwe bevelhebber onzer troepen in Mexico, is den 22sten September te Vera-Cruz aangekomen.

— Er wordt zeer verschillend gesproken over de plannen des keizers aangaande Mexico. Het ministerie van oorlog heeft dezer dagen eene circulaire aan de verschillende ijzerfabriekanten gezonden, waarin hun de levering van spoorwegrails voor Mexico wordt voorgesteld. Zij kunnen aan het ministerie inzage nemen van de voorwaarden.

— Men blijft verzekeren, dat er in den boezem van het kabinet zooveel verschil van gevoelen bestaat, dat het moeijelijk lang stand zal kunnen houden.

— *La France* wil weten dat, indien Engeland zijne scheepsmagt in de Grieksche wateren versterkt, Frankrijk hierin niet achterlijk zal blijven.

— De berigten uit Griekenland zijn van hoogst gewigtigen aard. Uit Athene meldt men dat de troepen gemeene zaak gemaakt hebben met het volk, en dat een voorloopig bewind tot stand is gekomen. De koning en zijne dynastie zijn van den troon vervallen verklaard, en eene nationale vergadering is bijeengeroepen. De opstandelingen verwijten de dynastie, dat zij de grootheid en de vergrooting des lands niet beoogd heeft. De hoofden van den opstand behooren tot de aanzienlijke familiën des lands en zijn voorstanders van den monarchalen regeringsvorm. Het voorloopig bestuur heeft het bijeentrekken van troepen naar de zijde der Turksche grenzen bevolen.

Aan het hoofd van het voorloopig bewind staat de heer Maurocordato, die vroeger aan den strijd voor de onafhankelijkheid deel nam en thans 72 jaren oud en blind is. Hij was een vriend des konings en genoot van hem een jaargeld van 12000 fr.

Volgens een ander berigt zou koning Otto afstand van den troon hebben gedaan ten behoeve van zijnen broeder, maar dit zal weinig baten, daar Griekenland zich geheel aan den Duitschen invloed wil onttrekken. Gelijk men weet is de koning afwezig. Het vaartuig, waarop hij zich bevond, moest op zijn bevel te Salamis het anker laten vallen.

De Turksche regering heeft op het vernemen van het gebeurde besloten haar leger op den voet van oorlog te houden en op sommige punten der grenzen een waakzaam oog te houden

ITALIE.

De heer Del Re, de minister van buitenl. zaken van koning Frans II, heeft, uit naam van dien vorst, geprotesteerd tegen de maatregelen genomen door de regering van koning Victor Emmanuel, welke beslag heeft gelegd op de goederen van de kroon in het Napelsche gelegen, mitsgaders op de geestelijke eigendommen. Koning Frans doet weten, dat hij den verkoop dier goederen en eigendommen als nietig en van onwaarde beschouwt.

— De *Italia* berigt, dat eenige leden van de kamer van afgevaardigden te Napels besloten hebben voor te stellen het ministerie in staat van beschuldiging te stellen, wanneer het tot verlegging van den zetel des bewinds uit Turijn voorloopig naar eene andere stad aan de wetgevende vergadering een voorstel mogt doen. Andere bijeenkomsten zullen, onder leiding van den senator Vacca, in die stad gehouden worden, met het doel het ministerie te ondersteunen. Algemeen is men te Napels van gevoelen, dat het kabinet een votum van vertrouwen zal krijgen.

— De toestand van Garibaldi blijft nog steeds bedenkelijk; het laatste daaromtrent uitgegeven bulletin toont echter eenige verbetering aan. Naar men beweert heeft hij, toen men hem het optreden van den heer Drouin de Lhuys als minister in Frankrijk mededeelde, gezegd: Wat maakt het uit wie de kamerdienaar is. Zegt mij, dat er een ander heer in huis is, en ik zal u dankbaar zijn.

PRUISSEN.

BERLIJN, 26 October.

Onderscheidene ambtenaren, die in de jongste zitting van de kamer van afgevaardigden tegen de regeringsvoorstellen hebben gestemd, zijn gepensionneerd of verplaatst. Zoo is o. a. de regeringsraad von Bockum Dolffs, president van de begrootings-commissie, van Coblenz naar Gumbinnen aan het einde des lands, verplaatst. Dergelijke maatregelen maken een pijnlijken indruk.

Naar aanleiding dezer handelingen van de regering is alhier eene »oproeping aan het Pruissische volk openbaar gemaakt, waarin o. a. het volgende voorkomt: Een volk, dat den moed en de standvastigheid heeft, om ten spijt van allerlei invloeden, afgevaardigden naar zijne innige overtuiging te kiezen, zal ook kracht en standvastigheid genoeg hebben, om aan de voorvechters zijner constitutionele regten vergoeding te schenken voor de schade, die zij in de vervulling hunner pligten lijden. De indrukwekkende eenstemmigheid, waarmede het Pruissische volk ter verdediging der constitutie heeft gehandeld, zal ook hier blijken, waar de daad op het woord volgen moet. Zonder op de bijzondere werkzaamheid der afzonderlijke kiesdistricten vooruit te loopen, verklaren de ondergeteekenden, mede-leden van het centrale kies-comité der hoofdstad, zich bereid tot het in ontvangst nemen van en het verdeelen der bijdragen aan hen, die in den tegenwoordigen strijd met vervolging bedreigd worden."

— De president-minister von Bismarck is naar Parijs vertrokken, om zijne brieven van terugroeping, als gezant van Pruissen bij het Fransche hof, te overhandigen.

— De Leipzigsche najaarsmis was slechts middelmatig. De handel in bont was slecht, in leder daarentegen goed. Voor laken werden hooger prijzen betaald; van de 140,000 stukken, die aan de markt waren, is ruim de helft verkocht; van gedrukte katoenen goederen, die 33½ pCt. zijn opgeslagen, ging minder om, evenzoo van de 5 à 10 pCt. gerezen linnengoederen.

— Volgens berigten uit Rusland wordt de emancipatie der lijfeigenen allengs met goeden uitslag ten uitvoer gelegd. Meer dan vier millioenen boeren zouden reeds hunne toekomstige betrekking tot de grondeigenaren, tot hiertoe hunne meesters, geregeld hebben.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 12 September.

De verleende concessie voor den spoorweg door Midden-Java heeft algemeene vreugde verwekt. De handelstand van Samarang heeft besloten een dank-adres aan den gouverneur-generaal aan te bieden.

— Op den 5den dezer is alhier de eerste veemarkt gehouden. Het bleek dat de inlanders de strekking dezer markt niet begrepen, want er waren, behalve runderen en paarden, ook aangebragt een beer, twee ourang-oetangs, eenige nachtuilen enz.

— Te Grissee zijn een 1000tal huizen, drie kampongs uitmakende, in de asch gelegd.

— Berigten uit Banjermassing van 22 Augustus melden, dat het der kolonne Eichelberg, na een vermoeijenden togt, gelukt is de plaats te bereiken, waar de muitelingen onder Amin Oelah en Demang Lehman zich moesten ophouden, en hen uit eene sterke stelling, met achterlating van 13 dooden en een gekwetste, te verdrijven. De tweede vrouw van Demang is daarbij in handen der onzen gevallen.

Per Telegraaf.

PARIJS, 27 October. Volgens nadere berigten uit Griekenland, voorkomende in het dagblad *La France*, had generaal Hann nog een courier naar den koning gezonden en Z. M. aangeboden om met 2600 getrouw gebleven soldaten in de omstreken van Athene post te vatten en aldaar de gemeenschap af te snijden, ten einde de opstandelingen tot eene capitulatie te noodzaken. De koning heeft eene proclamatie gerigt tot de bevolking en ook tot het voorloopig bewind. Ook wordt gemeld, dat de minister van marine zich naar Poros had begeven, ten einde maatregelen te nemen, dat de opstandelingen zich niet van het tuighuis aldaar zouden kunnen meester maken. Naar men zeide was hij daarin geslaagd. Te Athene werd er ernstig over gedacht om den prins van Leuchtenberg op den troon te plaatsen. Inmiddels was aldaar eene uitnoodiging aan de bevolking der Ionische Eilanden in omloop, om zich bij Griekenland aan te sluiten.

CORFU, 27 October. De koning en de koningin van Griekenland zijn alhier aangekomen en hebben vervolgens de reis naar Venetië voortgezet. Voorts is van hier een Engelsch stoomschip naar den Piraeus vertrokken, zullende het geheele eskader derwaarts volgen.

TURYN, 27 October. Het officieel orgaan deelt het kon. besluit mede, betreffende de bijeenroeping van het parlement tegen 18 November. De koning heeft eene wapenschouwing gehouden over de alhier aanwezige corpsen ter sterkte van 12,000 man. Z. M. werd bij die gelegenheid door de volksmenigte bijzonder toegejuicht. Volgens een bijzonder berigt is de koning van Griekenland te Triëst aangekomen.

MARSEILLE, 27 October. Het eskader der Middellandsche zee gaat heden avond uit Toulon naar Griekenland onder zeil.

LONDEN, 28 October. De *Morning Post* schrijft de Grieksche omwenteling aan de inblazingen van Rusland en Italië toe, en zegt, dat er verschillende redenen voor bestaan. Engeland zal, volgens dat blad, nooit dulden, dat de omwenteling in eene zamenzwering tegen Turkye ontaarde.

MADRID, 27 October. De *Epoca* meldt uit Mexico dat Juarez de goederen der geestelijkheid weder in beslag genomen, en den priesters verboden heeft zich in priestergewaad te vertoonen. Puebla wordt versterkt.

NEW-YORK, 18 October. (*R. O.*) Een andere divisie van Mac Clellans leger is over den Potomac getrokken en heeft zich te Charleston met

het corps van dezen generaal vereenigd. Bij Kentucky is sedert den veldslag bij Perrysville geen ernstige botsing voorgevallen. De zuidelijken zijn door generaal Buell nog steeds in het naauw gebragt.

STADS - BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 30sten October 1862, 's namiddags ten 1 ure.

Onderwerpen:

1°. Onderhandsche verhuring van den kelder op de Breestraat wijk IV. n°. 299a.
2°. Voorwaarden van verhuring van het land tusschen de Mare en Rijnsburgerpoorten.
3°. Voorwaarden van aanbesteding van brand- en lichtstoffen.
4°. Adres van J. Bolt, om continuatie van het onderhoud der plantsoenen.
5°. Gemeentebegrooting, dienst 1863.

Burgerlijke Stand.

ONDERTROUWD: D. Vis, jm. 30 j. en L. van der Reyden, jd. 26 j. — D. Meyer, jm. 20 j. en J. C. Kerpel, jd. 32 j. — A. Hennik, jm. 28 j. en J. Olivier, jd. 33 j. — A. van Spronsen, wedr. 43 j. en W. Cederhoudt, jd. 37 j. — M. Bennink, jm. 34 j. en H. Verheyen, jd. 36 j. — A. van Boven, wedr. 31 j. en H. J. Laual, jd. 34 j. — J. Stavleu, jm. 27 j. en C. Rynvis, jd. 23 j. — J. J. Schilham, jm. 27 j. en G. van der Voet, jd. 28 j.

KERKNIEUWS.

Te Katwijk aan Zee is tot pred. bij de herv. gemeente beroepen ds. van der Toorn, pred. te Hendrik-Ido-Ambacht.

— Te Kage is tot predikant beroepen de heer J. J. Dermout, thans hulpprediker te Austerlitz bij Zeyst.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIEN AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 27sten October de heer J. de Bas, van 's Gravenhage, in de geneeskunde, na verdediging van zijn akademisch proefschrift: *Over voorliggen en uitzakken der navelstreng.*

ADVERTENTIEN.

Voorspoedig bevallen van eene **Dochter** F. SEYN — VAN DE WIEL.
LEYDEN, 27 October 1862.

Voorspoedig bevallen van twee **Dochters** Vrouwe J. A. CONINCK LIEFSTING, geb. JUYNBOLL.
LEIDEN, 28 October 1862.

Bevallen van eene **Dochter** LOUISE SCHMIER — VAN BREE.
LEYDEN, 28 October 1862.

Bij de in de volgende maand ophanden zijnde verkiezing voor de opengevallen plaatsen van Leden der Kamer van Koophandel en Fabrieken in deze Gemeente, zal het den Ondergeteekende aangenaam zijn, **niet in aanmerking te komen.** Dank zeggende voor het bewijs van vertrouwen, door kiesgeregtigden tot hiertoe in hem gesteld, vermeent hij, dat zijn leeftijd hem het regt zoude geven, zoo men hem inkoos, voor de op hem uitgebragte keuze te kunnen en moeten bedanken.

LEYDEN, 29 October 1862. AB. HARTEVELT Jz.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN,
onder Directie van **J. C. VALOIS.**

Maandag 3 November 1862,

(N°. 2 van 't Abonnement.) Wederoptreding van Mejufvrouw PICENI.

JULIA,

of KUNST EN LIEFDE,

Drama-Vaudeville in 3 Bedrijven, naar het Fransch van Clairville en Bostein, door J. P. Hagen. (Nooit alhier vertoond.) Daarna:

DAT KOMT ER VAN!!!

Vaudeville in 1 Bedrijf, naar het Fransch van Labiche en Marc-Michel, door Rosier Faassen. (Nooit alhier vertoond.)

Aanvang ten *half zeven* ure.

MAATSCHAPPIJ VOOR TOONKUNST TE LEIDEN.

Ouders of Voogden, die verlangen dat hunne Kinderen of Pupillen, aan het onderwijs op de Muziekschool met 1 November aanstaande deelnemen, wordt de gelegenheid tot inschrijving aangeboden op Maandag, Dingsdag en Woensdag den 27sten, 28sten en 29sten October 1862, des namiddags tusschen 1 en 2 ure, ten huize van den Ondergeteekende.

Commissarissen brengen tevens ter kennisse van belanghebbenden, dat met de Elementairklasse tijdelijk eene **Zangklasse** is verbonden, waarin de Leerlingen gezamentlijk worden geoefend, door het zingen van Zangstukjes, zoοals op vele andere scholen gebruikt worden.

Het schoolgeld voor deze les is bepaald op *f* 8.— per jaar.

De Comm. Secretaris,
LEIDEN, 25 October 1862. P. C. LEZWYN.

KLEERMAKERS,

hun vak grondig verstaande, kunnen direct geplaatst worden bij
J. CAHEN Jr.

OPENBARE VERKOOPING,

op Donderdag den 30sten October 1862, aan het WEKELIJKSCH VERKOOPHUIS, op de Hooglandsche Kerkgracht, van eenige **Meubelen** en verderen **Inboedel**, bestaande in: een Ledekant, Chiffonnière, Tafels, Stoelen, Buffetkastje, een Bloementafel met Looden bak, Mangel, Pers en hetgeen verder ter verkoop zal worden aangeboden.

Alles daags te voren te zien van 10 tot 12 en van 2 tot 4 uren.

Bij de publieke veiling den 25sten October 1862, ten overstaan van den Notaris A. VAN LEEUWEN, te *Leyden* gehouden, zijn de perceelen in bod gebragt als volgt:

N°. 1. Een HUIS, aan den Ouden Rijn, genaamd: *de Stompe Toren*, Wijk VI. N°. 139 . . . . *f* 1625.—.
N°. 2. Een dito, aan de Langebrug, Wijk IV. N°. 513 . . . . - 350.—.
N°. 3. Een dito, op de Waardgracht, Wijk VIII N°. 470 . . - 440.—.
Verhoogd met . . . . . - 25.—.
N°. 4. Een dito, op het Levendaal, Wijk III. N°. 510 . . . . - 800.—.
N°. 5. Een PAKHUIS aldaar, Wijk III. N°. 506. . . . . . - 250.—.
Verhoogd met . . . . . - 25.—.
N°. 6. Een open ERF aldaar, Wijk III. Nos. 507, 507rood, 508 en 509 . . . . - 210.—.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris, bij wien verhoogingen worden aangenomen, tegen genot van *één vijfde* van iedere verhooging, terwijl de afslag is bepaald op Zaturdag den 1sten November 1862, des avonds te *zeven* ure, in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*.

Bij de veiling, welke op den 25sten October jl. in het *Heeren-Logement* aan den Burg alhier heeft plaats gehad, is het HUIS en ERVE, staande en gelegen te *Leyden*, aan de zuidzijde van de Hoogewoerd omtrent de Hoogewoerdspoort, en uitkomende op het Levendaal, Wijk III. N°. 317, in bod gesteld van . . . . *f* 2500.—.

De afslag en finale verkoop zal geschieden ter plaatse voorschreven, op Zaturdag den 1sten November e. k., des avonds ten zeven ure. Verhoogingen worden inmiddels aangenomen ten Kantore van den Notaris J. A. PRYN, residerende te *Leyden*.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 27 October.

Tarwe, nieuwe goede en puike van *f* 10.75 tot *f* 11.50; mindere van *f* 9.50 tot *f* 10.50. Rogge: *f* 7.00 à *f* 7.70. Gerst: Winter *f* 4.70 à *f* 6.30, Zomer *f* 4.50 à *f* 5.90.

Te Amsterdam was de Tarwe, witte Poolsche en bonte *f* 11.80 à *f* 12.20. Pruissische Rogge *f* 7.40 à *f* 7.90.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, MAANDAG 27 October.

pCt.	Laagste.	Hoogste.	Geld.	pCt.	Laagste.	Hoogste.	Geld.
NEDERLAND.				Dito 1859 3	$58\frac{5}{16}$	—	—
W. Schuld . . . $2\frac{1}{2}$	$63\frac{3}{8}$	$63\frac{7}{16}$	$63\frac{1}{2}$	Inschr. in Ass. 6	$53\frac{1}{2}$	$53\frac{5}{8}$	—
Dito 3	$75\frac{1}{2}$	—	—	Cert. van dito. 6	$53\frac{1}{2}$	$53\frac{9}{16}$	—
Dito 4	$98\frac{7}{8}$	$99\frac{1}{8}$	99	Spoorw. volgef.	$196\frac{3}{4}$	197	$196\frac{3}{4}$
Amort. Synd. $3\frac{1}{2}$	—	—	—	POLEN.			
Handelm. . . . $4\frac{1}{2}$	—	—	—	Aand. 1835 . . . *f*	$165\frac{1}{2}$	—	—
O. I. Leening 4	—	—	—	Dito Oblig. . . 4	$79\frac{1}{8}$	—	—
Aand. H. Spw. $4\frac{1}{2}$	—	—	—	PRUISSEN.			
Dito Rijn-Spw. $4\frac{1}{2}$	109	—	—	Oblig. 1859 . . 5	$103\frac{5}{8}$	—	—
BELGIE.				Aand. 1854 . . $3\frac{1}{2}$	—	—	—
Cert. *Rothsch.* $2\frac{1}{2}$	$55\frac{3}{4}$	—	—	OOSTENRIJK.			
SPANJE.				Oblig. bij *Goll* 5	—	—	—
Obligatiën . . . $1\frac{3}{4}$	$45\frac{5}{16}$	—	—	Dito 4	—	—	—
Dito Buitenl. . 3	$53\frac{5}{8}$	—	—	Dito Metall. . . 5	$52\frac{15}{16}$	$53\frac{1}{8}$	$53\frac{1}{8}$
Dito Binnenl. 3	$49\frac{1}{8}$	$49\frac{1}{4}$	$49\frac{3}{16}$	Dito zilv. nat. 5	$61\frac{7}{16}$	$61\frac{7}{8}$	$61\frac{7}{8}$
Bew. Coupons.	—	—	—	Dito bet. Amst. 5	$75\frac{1}{4}$	$75\frac{5}{16}$	—
PORTUGAL.				Dito 1847/52 $2\frac{1}{2}$	$27\frac{3}{16}$	$27\frac{5}{16}$	$27\frac{1}{4}$
Oblig. 3	$45\frac{1}{4}$	$45\frac{3}{8}$	$45\frac{1}{4}$	BRAZILIE.			
Dito 1856/59 3	$44\frac{9}{16}$	$44\frac{5}{8}$	—	Geldl. 1824 . . 5	—	—	—
RUSLAND.				PERU.			
Obl. *Hope* & C°. 5	$101\frac{1}{2}$	—	—	Geldl. 1824 . . $4\frac{1}{2}$	—	—	—
Dito 1828/29 5	—	—	—	VENEZUELA.			
Cert. 1831/33 5	$82\frac{7}{8}$	—	—	Oblig. 3	$27\frac{9}{16}$	—	—
Dito 1840 . . . 4	—	—	—	GRENADA.			
Dito *Stieglitz* . 4	$74\frac{7}{8}$	—	—	Oblig. 4	—	—	—
Dito Nieuwe . . 4	—	—	—	MEXICO.			
Dito 5e Serie . 5	$82\frac{5}{8}$	$82\frac{3}{4}$	$82\frac{5}{8}$	Oblig. 1851 . 3	$30\frac{3}{4}$	$30\frac{7}{8}$	$30\frac{13}{16}$
" 1855, 6e Ser. 5	$90\frac{9}{16}$	$90\frac{5}{8}$	—				

Slotkoersen, heden 28 October.

(per Telegraaf.)

Ned. W. Schuld . . .	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$63\frac{7}{16}$	RUSLAND, bij *Hope & C°.*	5	pCt.	$101\frac{5}{8}$
Dito	3 "	$75\frac{9}{16}$	Dito bij *Stieglitz & C°.*	4	"	$75\frac{1}{2}$
Dito	4 "	$98\frac{7}{8}$	Dito Certif. 6e Serie .	5	"	$90\frac{7}{8}$
Handelm.	$4\frac{1}{2}$ "	$139\frac{5}{8}$	Dito Spoorweg volgef.			$196\frac{1}{2}$
SPANJE, Oblig.	$1\frac{3}{4}$ "	$45\frac{3}{8}$	OOSTENRIJK, Metalliek	5	"	$52\frac{15}{16}$
Dito Binnenl.	3 "	49	Dito 1847/1852 . . .	$2\frac{1}{2}$	"	$27\frac{3}{16}$
Dito Buitenl	3 "	—	Dito betaalb. te Amst.	5	"	$75\frac{1}{4}$
PORTUGAL, te L. . . .	3 "	$45\frac{3}{8}$	Dito Zilv. Nat.	5	"	$61\frac{7}{16}$
Dito Oblig. 1856/59 .	3 "	$44\frac{1}{2}$	MEXICO, Oblig. te L.	3	"	$30\frac{13}{16}$

Grieken $9\frac{1}{16}$. — De markt was op nieuw lager.

Londen, Consols $93\frac{3}{8}$. **Parijs,** Fr. Rente 71.20. **Weenen,** Metall. 5 pCt. —.—. Id. Nat. —.—. Wissel Londen —.—.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.